

ΤΟ ΒΗΜΑ
Τετάρτη, 11 Φεβρουάριος 1981

Θέατρο γιά παιδιά

ΤΟ ΒΗΜΑ
Τετάρτη 11/2/81

ΚΡΙΤΙΚΗ

Ο ΠΩΣ συμβαίνει πάντα στον έρ-
μο τούτο τόπο κινδυνεύουμε πάλι
να αποτύχουμε λόγω της με-
γάλης επιτυχίας. Ο λόγος για τις
«παιδικές» σκηνές που ξεφυτρώνουν
σάν τα μανιτάρια, όπως γίνονται
παλιότερα με τα παγωτά χωνάκια
και τα σουβλατζίδικα. Σε κάθε θέα-
τρο τώρα εμφανίζεται και ένας θία-
σος που καμώνεται πως απευθύνε-
ται στο παιδί ενώ δεν κάνει τίποτε
άλλο από το να δεκαρολογεί, να εκ-
μεταλλεύεται τη δίψα παιδιών και
γονιών για θέατρο ή να λύνει ήμβω-
λαματικά προβλήματα ανεργίας των
ήθοποιών.

Βέβαια είναι ένα κέρδος το γε-
γονός πως το παιδικό θέατρο πέ-
ρασε στα χέρια των επαγγελματιών
και λίγο — πολύ έλειψε εκείνο το
κακόγουστο φαινόμενο των «θιάσων
με παιδιά», φαινόμενο αντιπαιδα-
γωγικό και γι' αυτό επικίνδυνο. Κά-
ποιοι άτσιδες συγκέντρωναν κάτι
παιδάκια μικρομέγαρα, έπειθαν κά-
ποιους γονιούς «καραφάνταλα», που
έλεγε ή γιαγιά μου, και περιέφεραν
κάτι θλιβερά μπουρδολογήματα, με
βελούδα και οργάντζες, πριγκήπισ-
σες και πρίγκηπες, νεράιδες και
έλεεινά ζωάκια. Χειροκροτούσαν οι
παπούδες, οι μανάδες, οι νονοί και
οι θείτσες και σκάζανε από το κακό
τους οι γειτόνισσες που το δι-
κό τους βλαστάρι είχε μείνει έξω
τού νυμφώνος.

Το θέατρο για παιδιά είναι έργο
παιδείας και αισθητική αγωγή ίσως
ή πιο υπεύθυνη θεατρική λειτουργία.
Προϋποθέτει γνώση της ψυχολογίας
τού παιδιού, γνώση της θεατρικής
τέχνης σε βάθος, αγάπη για το παι-
δί, εμπιστοσύνη στη φαντασία του,
άπειρη κατανόηση για τις πρωτο-
βουλίες του και παράδοση άνευ όρων
στη δεκτικότητα του.

Οδεύει ήδη προς το τέλος της
πρώτης δεκαετίας η προσπάθεια της
κ. Ξένιας Καλογεροπούλου φέτος
ή πείρα της, ή καλαισθησία της, το
γούστο της, ή βαθιά της έγνοια για
τις προτιμήσεις τού παιδιού, ή πι-

στη της στην άπυθμενη δημιουργική
του συμμετοχή στη θεατρική σύμβα-
ση, την όδηγησαν σε ένα «καθαρό»
θέατρο. Ο αυτοσχεδιαστικός οί-
στρος, η ποιητική αφαίρεση, η πλή-
ρης σύμβαση, ή χωρίς όρια, το τολ-
μηρό θέμα και η συνεχής προσπά-
θεια το παιδί να μετέχει στα δρώ-
μενα, να τα συντηρεί, να τα προκα-
λεί και να τα διαμορφώνει έφτασε
σε μια αισθητική τελειότητα το έρ-
γο, μια διασκευή της ίδιας της κ.
Καλογεροπούλου από ένα αμερικάνι-
κο κείμενο, έχει τον τίτλο «Παπα-
ρούνα, παπαρούνα» και αποπειράται

Τού Κ. ΓΕΩΡΓΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ

τη μύηση των μικρών παιδιών στο
μυστήριο της δημιουργίας. Λιτά σκη-
νικά, λειτουργική χρήση των αντικει-
μένων, αντιρεαλιστική υποκριτική,
καίριος και άνοιχτος στην επικοινων-
νία είναι τα γνωρίσματα που προ-
σδιορίζουν ένα υπεύθυνο θέατρο για
το παιδί: ένα θέατρο που τέρπει δι-
δάσκει και διαμορφώνει συμμετοχι-
κούς θεατές.

Με την ίδια συνέπεια η «Παιδική
σκηνή» τού θεάτρου «Έρευνας» πα-
ρουσιάζει το μαγικό έργο «Η Έλε-
νη και τα χρωματιστά όνειρά της»
των κ.κ. Ποταμίτη και Μητσάκη για
μεγαλύτερα παιδιά το έργο έχει σο-
δαρό και υπεύθυνο σύγχρονο προ-
βληματισμό και τότε — τότε ένα
διδασκτικό που δεν παρασύρεται πο-
τέ από τη στεριότητα και το δασκα-
λίκι. Έδώ το ύφος ακολουθεί την
παιδική επιθεώρηση, τα «νούμερα»
έχουν μιάν αυτοτέλεια που στηρίζε-
ται πάνω στη μουσική φαντασία και
στην αυτοσχεδιαστική ικανότητα των
ήθοποιών. Η σκηνοθετική και είκα-
στική φροντίδα είναι ισάξια με το
θέατρο για μεγάλους, ή σπατάλη των
μέσων αφοιδώλητη και ή αφοσίω-
ση σχεδόν Ιεραποστολική.

Στη Θεσσαλονίκη είδα πρόσφατα
δυο αξιόλογα θεάματα για παιδιά.
Η «Παιδική σκηνή» της «Τέχνης»
παρουσιάζει μιάν αξιοσημείωτη δια-
σκευή από την «Όδύσσεια» που με-
τέφερε από τα Γαλλικά ο κ. Νικήφ.
Παπανδρέου. Ο σκηνοθέτης κ. Κόλιν
Χάρρις έστησε ένα εύφάνταστο θέα-
μα, γεμάτο εύρηματα, χυμούς, ρυ-
θμούς και οίστρο. Έδώ η γνωστή
«Ιστορία» δίνει την ευκαιρία να χρη-
σιμοποιηθεί κάθε θεατρική σύμβαση,
να καλπάζει το τέχνασμα και να
γοητεύσει το «μέσον». Δεν ξέρει κα-
νείς τι να πρωτοθαυμάσει: το γλέντι
που γίνεται στη σκηνή ή στην
πλατεία.

Η «Όδύσσεια» είναι από τα ση-
μαντικότερα επιτεύγματα τού παι-
δικού θεάτρου στον τόπο μας.

Στη Θεσσαλονίκη επίσης ο σκηνο-
θέτης τού κινηματογράφου κ. Κώ-
στας Αριστόπουλος με την ενίσχυ-
ση της Αγροτικής Τράπεζας και της
ΠΑΣΕΓΕΣ έστησε μιάν παιδική σκη-
νή με αξιόλογο ήθος. Μόλο το ασθε-
νικό κείμενο, το θέαμα έχει εύρημα-
τα, αισθητικές λύσεις και άνετη
ροή. «Το μαγικό σπίτι τού Τάκη
Τσίμπον» δίνει την ευκαιρία στο
σκηνοθέτη να κάνει μιάν δημιουργική
μείξη χορού, ταχυδακτυλουργίας,
φαντασμαγορίας και θεατρικής σύμ-
βασης με αισθητικούς περισσότερους,
παρά διδακτικούς στόχους.

Τέσσερις παραστάσεις με κύρος
που συνιστούν ένα μέρος από τη
σπουδαία αποστολή που κάποιοι
ένημερωμένοι άνθρωποι σηκώνουν με
κέφι στις πλάτες τους μέσα σε άν-
τίξοες συνθήκες.

Δεν ξέρω πολλές παραστάσεις για
μεγάλους να έχουν τόση ευθύνη για
τούς θεατές τους, όση αυτές οι τέσ-
σερις και πιθανόν και λίγες άλλες
πού, όταν τις δώ, θα σπεύσω να
τις καταγράψω. Αν τέτοιες προσπά-
θειες βοηθηθούν, δε θα αργήσει η
ώρα που οι δεκαρολόγοι θα χρεια-
στεί να αλλάξουν επάγγελμα.